

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	1
1. Γενικά.....	1
Τι είναι φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων;.....	1
Σε ποιο εισόδημα επιβάλλεται ο φόρος;	1
Ποια θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου;	1
Πως φορολογείται το εισόδημα των ανηλίκων τέκνων;	2
Ποιες κατηγορίες εισοδημάτων φορολογούνται στο όνομα του ανηλίκου;	2
Πως φορολογείται το εισόδημα των ανηλίκων τέκνων κατά το έτος υποβολής της χωριστής δήλωσης των συζύγων;.....	2
2. Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις	2
Τι σημαίνει εργασιακή σχέση για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε.;	2
Ποιο είναι το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις;	4
Ποια εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται;	5
Ποιες κατηγορίες εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις απαλλάσσονται από το φόρο;	6
Τι σημαίνει παροχή σε είδος;	7
Βάσει ποιου γενικού κανόνα συνυπολογίζονται οι παροχές σε είδος στο φορολογητέο εισόδημα;	7
Ποιες παροχές σε είδος συμπεριλαμβάνονται στο φορολογητέο εισόδημα;	7
Ποιες παροχές σε είδος δεν συμπεριλαμβάνονται στο φορολογητέο εισόδημα;.....	8
Πως υπολογίζεται η παροχή σε είδος οχήματος που παραχωρείται σε εργαζόμενο, εταίρο ή μέτοχο;.....	9
Η παροχή σε είδος υπολογίζεται μόνο όταν παραχωρείται ιδιόκτητο εταιρικό όχημα;..	9
Ποια οχήματα εξαιρούνται από την παροχή σε είδος;.....	9
Υπάρχει αφορολόγητο ποσό στην αξία της παροχής σε είδος;	9
Πως υπολογίζεται η παροχή σε είδος στην περίπτωση χρήσης εταιρικού οχήματος για χρονικό διάστημα μικρότερο του έτους;	10
Υπολογίζεται παροχή σε είδος σε κοινόχρηστα οχήματα;	10
Πως υπολογίζεται η παροχή σε είδος δανείου που χορηγείται σε εργαζόμενο, εταίρο ή μέτοχο;	10
Πως υπολογίζεται η παροχή σε είδος δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών που λαμβάνουν εργαζόμενοι, εταίροι ή μέτοχοι;	11
Πως υπολογίζεται η παροχή σε είδος κατοικίας που παραχωρείται σε εργαζόμενο, εταίρο ή μέτοχο;.....	12
Με ποια κλίμακα θα φορολογηθεί το εισόδημα του φορολογικού έτους 2018 από μισθωτή εργασία - συντάξεις;	13
Πως θα φορολογηθεί το εισόδημα του φορολογικού έτους 2018 αξιωματικών και κατωτέρων πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού;	14

Πως θα φορολογηθεί εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται στο δικαιούχο εξαιτίας διακοπής της σχέσης εργασίας;	14
Πως θα φορολογηθούν οι παροχές που καταβάλλονται σε εργαζόμενους προερχόμενες από ασφαλίσματα που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων;	14
3. Μειώσεις φόρου	14
Πως υπολογίζεται η μείωση του φόρου που προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις;	14
Οι κατ' επάγγελμα αγρότες δικαιούνται μείωση φόρου;	16
Σε ποιο ποσοστό επί του εισοδήματος πρέπει να πραγματοποιούν οι φορολογούμενοι δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών τις οποίες θα εξοφλούν με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής έτσι ώστε να διατηρούν τη μείωση φόρου;	17
Ποιες είναι οι δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη;	18
Ποιοι φορολογούμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής;	18
Ποιοι φορολογούμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής και προσκόμισης αποδείξεων;	19
Πως θα δηλωθούν οι δαπάνες;	19
Πως αποδεικνύεται η εξόφληση με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής των δαπανών;	20
Λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες κοινοχρήστων χώρων που εξοφλούνται από το διαχειριστή μιας πολυκατοικίας;	20
Μπορεί να καλυφθεί το ελάχιστο ποσό δαπανών συζύγου ή μέρους συμβίωσης από άλλο σύζυγο ή μέρος συμβίωσης;	20
Τι θα συμβεί αν δεν καλυφθεί το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό αποδείξεων;	20
Ποιοι δικαιούνται πρόσθετη μείωση φόρου 200,00 ευρώ;	20
Τι θα γίνει με τις δαπάνες ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης που πραγματοποιήθηκαν το 2017 και επόμενα έτη;	21
Πως υπολογίζεται η μείωση φόρου για τις δωρεές;	21
4. Ειδική εισφορά αλληλεγγύης.....	22
Που επιβάλλεται η ειδική εισφορά αλληλεγγύης;	22
Ποια εισοδήματα λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή της εισφοράς;	22
Ποια εισοδήματα εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται για την επιβολή της εισφοράς;	22
Ποιοι φορολογούμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς;	22
Με ποια κλίμακα υπολογίζεται η εισφορά;	22
Που εμφανίζεται η εισφορά;	23
Διενεργείται παρακράτηση έναντι της εισφοράς σε μισθωτούς - συνταξιούχους;	23
5. Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα	23
Ποια είναι η έννοια του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα;	23
Ποια έσοδα περιλαμβάνονται στις επιχειρηματικές συναλλαγές;	24
Ποια είναι η έννοια της επιχειρηματικής συναλλαγής;	24
Ποια είναι η έννοια της συστηματικής διενέργειας πράξεων;	24
Πότε η προσαύξηση περιουσίας θεωρείται κέρδος από επιχειρ. δραστηριότητα;	25

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις που καθιστούν τις επιχειρηματικές δαπάνες εκπεστέες από τα ακαθάριστα έσοδα;	25
Πότε εκπίπτουν οι επιχειρηματικές δαπάνες εκπεστέες από τα ακαθάριστα έσοδα; ...	25
Πότε και με ποια προσαύξηση εκπίπτουν οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας;	25
Ποιες δαπάνες χαρακτηρίζονται ως επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας;	26
Πότε διενεργείται έλεγχος και πιστοποίηση των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας;.....	26
Τι πρέπει να γίνει αν δεν εγκριθεί το σύνολο ή μέρος των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας;.....	27
Ποιες δαπάνες δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα;	27
Ποιες είναι οι σχετικές εγκύκλιοι που παρέχουν οδηγίες για τις εκπιπόμενες και μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες;	28
Ποιος έχει την υποχρέωση να διενεργήσει τις φορολογικές αποσβέσεις;.....	28
Με ποια μέθοδο διενεργούνται οι φορολογικές αποσβέσεις;	28
Με ποιους συντελεστές διενεργούνται οι φορολογικές αποσβέσεις;.....	28
Τι θα γίνει αν δεν διενεργηθούν αποσβέσεις ή διενεργηθούν με διαφορετικό συντελεστή από τον προβλεπόμενο;	29
Από πότε αρχίζει η φορολογική απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου;.....	30
Μπορεί ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο να αποσβεσθεί ολοσχερώς;.....	30
Ποια είναι τα φορολογικά κίνητρα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση ή εξοικονόμηση νερού;	30
Ποιες είναι οι σχετικές εγκύκλιοι που παρέχουν οδηγίες για τις φορολ. αποσβέσεις; .	32
Ποιες επιχειρήσεις μπορούν να αναβάλουν την φορολογική απόσβεση των παγίων περιουσιακών στοιχείων τους;	32
Πως αποτιμώνται τα αποθέματα;.....	32
Ποιοι μπορούν να μην διενεργούν απογραφή αποθεμάτων;	32
Τι ισχύει για την απογραφή εμπορευσίμων αγαθών της 31.12.2018;.....	35
Πως υπολογίζονται τα ποσά που εκπίπτουν φορολογικά για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων;.....	36
Ποια είναι η έννοια της ληξιπρόθεσμης απαίτησης;	36
Ποιοι μπορούν να σχηματίσουν προβλέψεις;	37
Ποιες απαιτήσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των προβλέψεων;.....	37
Σε ποιες περιπτώσεις δεν επιτρέπεται ο σχηματισμός προβλέψεων;	37
Πότε μια πρόβλεψη ανακτάται στα κέρδη και φορολογείται;	38
Πότε μια απαίτηση μπορεί να διαγραφεί χωρίς να φορολογηθεί;	38
Ποιες άλλες περιπτώσεις σχηματισμού προβλέψεων προβλέπονται;	39
Για πόσα χρόνια μπορεί να μεταφερθεί για συμψηφισμό η φορολογική ζημιά;	39
Με ποια κλίμακα φορολογούνται τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα;	39
Πως φορολογούνται οι νέοι επαγγελματίες;.....	40
Όσοι ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα δικαιούνται τη μείωση φόρου λόγω οικογενειακής κατάστασης;	40

Ποια κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα απαλλάσσονται από το φόρο;.....	40
Με ποια κλίμακα φορολογούνται τα κέρδη από αγροτική επιχειρ.δραστηριότητα;	40
Όσοι ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δικαιούνται τη μείωση φόρου λόγω οικογενειακής κατάστασης;	40
Ποιος είναι κατ' επάγγελμα αγρότης;	41
Ποιος θεωρείται κατ' επάγγελμα αγρότης στην αλιεία;	42
Ποια είναι τα ακαθάριστα έσοδα της αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας;	42
Ποιες ενισχύσεις περιλαμβάνονται στα έσοδα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα;	43
Οι αγροτικές αποζημιώσεις θεωρούνται έσοδα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα;	43
Πως προσδιορίζονται τα ακαθάριστα έσοδα και τα καθαρά κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα;	43
Ποιες κατηγορίες δαπανών εκπίπτουν επίσης από τα ακαθάριστα έσοδα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα;	43
Πως δηλώνεται το εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα;	44
Πως φορολογούνται τα κέρδη από την πώληση ιδιοπαραγ. αγροτικών προϊόντων; ...	44
Πως φορολογούνται τα κέρδη από πώληση προϊόντων τρίτων και από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους;.....	45
Τι συμβαίνει στις περιπτώσεις συνιδιοκτησίας - συνεκμετάλλευσης;	46
Υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση αγροτικών εκτάσεων;	46
Πως φορολογείται η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων στους αγρότες;.....	46
Πως φορολογούνται τα κέρδη από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 Kw;.....	46
Υπάγονται οι αγρότες στο τέλος επιτηδεύματος;	46
Πως φορολογείται το εισόδημα από προσαύξηση περιουσίας;	47
6. Εισόδημα από κεφάλαιο.....	47
Τι είναι και πως φορολογείται το εισόδημα από κεφάλαιο;.....	47
Τι γίνεται με τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας που δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο;	48
Πότε θεωρείται ότι έχει αποκτηθεί το εισόδημα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας που καταβάλλεται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση;.....	48
7. Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου	48
Τι είναι και πως φορολογείται το εισόδημα από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας που δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα;	48
Τι είναι και πως φορολογείται το εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων;	48
Πως προσδιορίζεται η υπεραξία;	50
Επισημάνσεις	50
8. Τεκμήρια (εναλλακτικός τρόπος προσδιορισμού της ελάχιστης φορολογίας)	51
Πότε ο φορολογούμενος φορολογείται βάσει τεκμηρίων;	51
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη κύριας κατοικίας;	52
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δευτερεύουσας κατοικίας;	53

Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη κατοικίας που μισθώνεται μέσα στο έτος;	53
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη κατοικίας που μεταβιβάζεται μέσα στο έτος;	53
Τι γίνεται με τις κενές κατοικίες;.....	53
Πως αντιμετωπίζεται η συνιδιοκτησία ακινήτου;	53
Πως αντιμετωπίζεται η περίπτωση φιλοξενούμενων τέκνων;.....	54
Πως αντιμετωπίζεται η περίπτωση μίσθωσης, δωρεάν παραχώρησης και φιλοξενίας;	54
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη Ε.Ι.Χ. που αποκτήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν μέσα στο έτος;	56
Πως αντιμετωπίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης το οποίο κατέχει ανήλικο τέκνο;	56
Πως αντιμετωπίζεται η εικονική μεταβίβαση Ε.Ι.Χ.;.....	56
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη Ε.Ι.Χ. εκπαιδευτών αυτοκινήτων;.....	57
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη Ε.Ι.Χ. ατομικής επιχείρησης;	57
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη μισθωμένων Ε.Ι.Χ.;	57
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη εταιρικών Ε.Ι.Χ.;	57
Πότε δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη Ε.Ι.Χ.;	59
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα ιδιωτικά σχολεία;	61
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για το βοηθητικό προσωπικό;.....	62
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα σκάφη αναψυχής;	62
Σε ποιες περιπτώσεις μειώνεται η αντικειμενική δαπάνη για τα σκάφη αναψυχής;	63
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα ανεμόπτερα;	64
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμ. δαπάνη για υπερελαφρές πτητικές μηχανές;	64
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα;	64
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα αεριοπροωθούμενα αεροσκάφη;	65
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα ελικόπτερα;.....	65
Πως προσδιορίζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τις πισίνες;	65
Πως προσδιορίζεται η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη;	66
Πως προσδιορίζονται οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης συνταξιούχων άνω των 65 ετών;	67
Ποιοι μπορούν να αμφισβητήσουν την ετήσια αντικειμενική δαπάνη;	67
Ποιες είναι οι δαπάνες (τεκμήρια) απόκτησης περιουσιακών στοιχείων;	68
Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια;	68
Πως φορολογείται η διαφορά τεκμαρτού και συνολικού εισοδήματος;	69
Ποια ποσά μειώνουν ή μηδενίζουν τη διαφορά τεκμηρίων;	70
Μπορούν τα αδιάθετα κεφάλαια να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον;	72
Ποια είναι η τύχη τυχόν ζημιάς από επιχειρηματική δραστηριότητα όταν το εισόδημα προσδιορισθεί βάσει τεκμηρίων;	72

Μπορεί να καλυφθούν τα τεκμήρια συζύγου με το εισόδημα του άλλου συζύγου;	73
Πως μπορεί να καλυφθεί προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων σε περίπτωση χωριστών δηλώσεων συζύγων;	73
Μπορεί να υποβληθεί εκπρόθεσμη δήλωση για να συμπληρωθούν ποσά που απαιτούνται για ανάλωση κεφαλαίου;	73
Τι θα συμβεί στην περίπτωση κατά την οποία δεν αναγραφούν ή αναγραφούν ανακριβώς στοιχεία που προσδιορίζουν τα τεκμήρια;	73
9. Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, βεβαίωση και καταβολή του φόρου	74
9.1. Γενικά	74
Ποιοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος;	74
Πως υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος οι σύζυγοι και τα μέρη συμφώνου συμβίωσης;	74
Πότε υποβάλλουν ξεχωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος οι σύζυγοι και τα μέρη συμφώνου συμβίωσης;	75
Πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος των φυσικών προσώπων; ..	75
Τι προβλέπεται για τις περιπτώσεις ανηλίκων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα;	76
Πως υποβάλλεται η δήλωση σε περίπτωση πτώχευσης;	76
Πως υποβάλλεται η δήλωση σε περίπτωση επιφύλαξης;	76
Ποια είναι η σειρά ηλεκτρονικής καταχώρησης των εντύπων;	77
Ποιος πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και ποιες είναι οι πράξεις (εκκαθαριστικά) που εκδίδονται;	77
Τι περιλαμβάνει η ειδοποίηση πληρωμής σε περίπτωση που προκύπτει κατά την εκκαθάριση ποσό για καταβολή;	77
Σε ποιες περιπτώσεις εκδίδεται ειδοποίηση επιστροφής και που ενσωματώνεται; ..	78
Ποια είναι η διαδικασία εκτύπωσης των πράξεων Διοικητικού ή Διορθωτικού προσδιορισμού (εκκαθαριστικών);	78
Τι αναγράφεται στις πράξεις Διοικητικού ή Διορθωτικού προσδιορισμού που εκδίδονται μετά την εκκαθάριση τροποποιητικών δηλώσεων;	78
Υπάρχει κάτι άλλο που πρέπει να γνωρίζει ο φορολογούμενος αναφορικά με τις πράξεις Διοικητικού ή Διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου;	78
Πως θα ειδοποιηθεί ο φορολογούμενος και ποια είναι η διαδικασία για τον έλεγχο δικαιολογητικών;	79
Μπορεί να ζητηθεί η προσκόμιση δικαιολογητικών στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση των δηλούμενων εισοδημάτων;	79
Ποια δικαιολογητικά προσκομίζονται όταν υποβάλλονται τροποποιητικές δηλώσεις των οποίων η αρχική δήλωση έχει υποβληθεί μέσω διαδικτύου;	79
Πότε και πως υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγούμενων ετών, αναδρομικά επιδομάτων ανεργίας, αμοιβών ιατρών του ΕΣΥ από απογευματινά ιατρεία νοσοκ. του ΕΣΥ, ποιες είναι οι κυρώσεις και πότε καταβάλλεται ο φόρος; .	79
Πότε και πως υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος εξαιτίας εκπρόθεσμης έκδοσης ή διόρθωσης της βεβαίωσης αποδοχών του εργοδότη ή του ταμείου κοινωνικής ασφάλισης;	80

Πότε και πως υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος σε περίπτωση ανείσπρακτων αποδοχών για τις οποίες δεν προκύπτει από τη βεβαίωση του εργοδότη ο διαχωρισμός του εισοδήματος;	80
Ποια είναι η αντιμετώπιση φόρου που καταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα το οποίο υπάρχει δικαίωμα φορολόγησής του από την αλλοδαπή χώρα και από την Ελλάδα;	80
Πως υπολογίζεται ο φόρος εισοδήματος και πως καθορίζεται το ποσό της φορολογικής οφειλής;	81
Πως γίνεται η καταβολή του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων;	81
Σε ποιο ποσό φόρου και με ποιο ποσοστό βεβαιώνεται προκαταβολή;.....	83
9.2. Οι οδηγίες της Α.Α.Δ.Ε. για τις ξεχωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος συζύγων	83
Πως μπορώ να γνωστοποιήσω την επιλογή μου να υποβάλω χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος;	84
Αν κανείς από τους συζύγους δεν έχει γνωστοποιήσει την επιλογή υποβολής χωριστής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2019, τι θα συμβεί; ..	84
Στις περιπτώσεις κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος συζύγων, θα γίνεται συμψηφισμός φόρου μεταξύ συζύγων και βεβαίωση στο όνομα του συζύγου;.....	84
Επηρεάζεται η χορήγηση επιδομάτων στις χωριστές δηλώσεις συζύγων;.....	84
Είναι απαραίτητο να υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος συζύγων που έχουν διαφορετική φορολογική κατοικία;.....	84
Πώς δηλώνεται στο έντυπο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1) η κύρια κατοικία στις περιπτώσεις χωριστών δηλώσεων;.....	84
Στις περιπτώσεις χωριστών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος πώς δηλώνεται στο έντυπο Ε1 η κύρια κατοικία όταν ένας εκ των δύο συζύγων δεν διαθέτει καθόλου ποσοστό συνιδιοκτησίας ή χρήσης;	84
Πώς αναγράφονται τα τέκνα ως εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου στις χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος;	84
Ποιος δηλώνει το εισόδημα ανήλικου τέκνου που προέρχεται από τον κοινό γάμο στις χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος όταν αυτό δεν έχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος;.....	84
Ποιος βαρύνεται με τα τεκμήρια διαβίωσης και απόκτησης στις χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος συζύγων;	85
Στις χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς υπολειπόμενου ποσού αποδείξεων από τον ένα σύζυγο στον άλλο;	85
Ποια είναι η προθεσμία γνωστοποίησης της επιλογής για χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος συζύγων;	85
Μετά τις 28 Φεβρουαρίου η επιλογή για χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος μπορεί να ανακληθεί;	85
Ποιος από τους δύο συζύγους μπορεί να γνωστοποιήσει την επιλογή για χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος;	85
Πρέπει η γνωστοποίηση της επιλογής για υποβολή χωριστής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος να γίνεται κάθε έτος μέχρι την 28η Φεβρουαρίου;.....	85

Πρόκειται να τελέσω γάμο τον Μάρτιο του 2019 (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της γνωστοποίησης). Μπορώ να υποβάλω χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2018;.....	85
Πρόκειται να τελέσω γάμο τον Φεβρουάριο 2019 και θα δηλώσω το γάμο στο μητρώο της Δ.Ο.Υ. μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2019. Μπορώ να υποβάλω χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2018;	85
Πόσες φορές μπορώ να αλλάξω την επιλογή δήλωσης χωριστών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος στην περίπτωση που τελέσω γάμο μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2019;.....	85
Εισέρχονται στην εφαρμογή των χωριστών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος τα μέρη συμφώνου συμβίωσης;	85
Πρέπει και οι δύο σύζυγοι να διαθέτουν δικό τους κλειδάριθμο προκειμένου να υποβάλλουν χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος;.....	85
9.3. Περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2018 - Οδηγίες συμπλήρωσης (απόφαση Α.1041/2019)	86
9.3.1. Γενικά.....	86
9.3.2. Έντυπο Ε2 (αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας) ..	87
9.3.3. Έντυπο Ε1 (δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων)	89
9.3.3.1. Πίνακας 1 (στοιχεία φορολογούμενου)	89
9.3.3.2. Πίνακας 2 (πληροφοριακά στοιχεία)	89
9.3.3.3. Πίνακας 3 (μείωση φόρου λόγω αναπηρίας)	91
9.3.3.4. Πίνακας 4 (φορολογούμενα εισοδήματα και μειώσεις).....	92
9.3.3.5. Πίνακας 5 (προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης)	101
9.3.3.6. Πίνακας 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία εισοδήματος).....	102
ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ - ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ.....	108
1. Γενικά.....	108
Που επιβάλλεται ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων; 108	
Σε ποια κέρδη επιβάλλεται ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων;	108
Σε ποια νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες εφαρμόζεται η φορολογία;.....	108
Ποια είναι τα υποκείμενα στη φορολογία εισοδήματος νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες;	108
Ποια νομικά πρόσωπα απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος;	109
2. Φορολογητέο εισόδημα	110
Πως προσδιορίζονται τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	110
Πως προσδιορίζονται τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των οικοδομικών επιχειρήσεων;.....	110
Ποια είναι η φορολογική αντιμετώπιση διανομής ή κεφαλαιοποίησης κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος;	110
Ποιες είναι οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος των ενδοομιλικών μερισμάτων;.....	111

Πως εμφανίζονται στα λογιστικά αρχεία (βιβλία) των νομικών προσώπων που τηρούν διπλογραφικά βιβλία τα μερίσματα που απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος;	111
Πως αντιμετωπίζονται φορολογικά τα μερίσματα που λαμβάνει ημεδαπή εταιρεία από ημεδαπή εταιρεία όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο;	112
Πως αντιμετωπίζονται φορολογικά τα μερίσματα που λαμβάνει ημεδαπή εταιρεία από αλλοδαπή εταιρεία με έδρα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο;	112
Πως αντιμετωπίζονται φορολογικά τα μερίσματα που λαμβάνει ημεδαπή εταιρεία από αλλοδαπή εταιρεία με έδρα σε τρίτη χώρα;	112
Πως εμφανίζονται στα λογιστικά αρχεία των νομικών προσώπων που τηρούν διπλογραφικά βιβλία τα μερίσματα που απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος;	113
Πως εμφανίζονται στα λογιστικά αρχεία των νομικών προσώπων που τηρούν απλογραφικά βιβλία τα μερίσματα που απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος;	114
Τι θα γίνει αν διανεμηθεί ή/και κεφαλαιοποιηθεί το αποθεματικό από τα ενδοομιλικά μερίσματα;	114
Τι πρέπει να γίνει για τα ενδοομιλικά μερίσματα για τα οποία δεν πληρούται η προϋπόθεση διακράτησης του ποσοστού συμμετοχής;	114
Εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα οι επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με συμμετοχές από τις οποίες τα μερίσματα απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος;	115
3. Φορολογικός συντελεστής	115
Πως φορολογούνται τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	115
Συνεχίζει η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των πολύ μικρών επιχειρήσεων από τη διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας;	116
Τι γίνεται στην περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος;	117
4. Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και καταβολή του φόρου - Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	119
Πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	119
Πως προσδιορίζεται η φορολογική οφειλή των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	120
Πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	120
Σε ποιες περιπτώσεις δεν βεβαιώνεται προκαταβολή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων;	122
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	123
1. Υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος	123
Πότε ο φορολογούμενος έχει την υποχρέωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος;	123
Μέχρι πότε μπορεί να υποβληθεί τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος;	123
Πότε υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγούμενων ετών,	

αναδρομικά επιδομάτων ανεργίας, αμοιβών ιατρών του ΕΣΥ από απογευματινά ιατρεία νοσοκομείων του ΕΣΥ;	123
Πότε υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος εξαιτίας εκπρόθεσμης έκδοσης ή διόρθωσης της βεβαίωσης αποδοχών του εργοδότη ή του ταμείου κοινωνικής ασφάλισης;	123
2. Κυρώσεις για την υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος...	123
Ποιες είναι οι κυρώσεις αν υποβληθεί τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι την προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης;	123
Ποιες είναι οι κυρώσεις για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγούμενων ετών, αναδρομικά επιδομάτων ανεργίας, αμοιβών ιατρών του ΕΣΥ από απογευματινά ιατρεία νοσοκομείων του ΕΣΥ;	123
Ποιες είναι οι κυρώσεις για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος εξαιτίας εκπρόθεσμης έκδοσης ή διόρθωσης της βεβαίωσης αποδοχών του εργοδότη ή του ταμείου κοινωνικής ασφάλισης;	123
Ποιες είναι οι κυρώσεις αν υποβληθεί τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αρχικής δήλωσης;	125
ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ε.Λ.Π. - Κ.Φ.Ε. και Κ.Φ.Δ.	126
1. Έκπτωση των ασφαλιστικών εισφορών από τα ακαθάριστα έσοδα	126
1.1. Έννοια δαπάνης ασφαλιστικών εισφορών	126
1.2. Φορολογικό έτος έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών	126
1.3. Φορολογική μεταχείριση των ασφαλιστικών εισφορών των μελών προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών.....	129
1.4. Φορολογική μεταχείριση των ασφαλιστικών εισφορών εταίρων Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. και των μελών Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε. ή διαχειριστών Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε.....	130
1.5. Λογιστική βάση και φορολογική βάση των ασφαλιστικών εισφορών	133
1.6. Παραδείγματα έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών (Ε.Φ.Κ.Α.) από τα ακαθάριστα έσοδα μη μισθωτών	136
2. Δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης.....	137
2.1. Φορολογική αντιμετώπιση της δαπάνης μισθοδοσίας προσωπικού	140
2.2. Κίνητρα για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης	142
3. Απομείωση αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων	145
3.1. Ενδείξεις απομείωσης της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων	145
3.2. Αναγνώριση ζημιών απομείωσης	146
4. Χρηματοδοτική μίσθωση	149
4.1. Έννοια χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	149
4.2. Λογιστική αντιμετώπιση χρηματοδοτικής μίσθωσης	150
4.2.1. Λογιστική αντιμετώπιση από τον μισθωτή	151
4.3. Η αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών μισθώσεων των πολύ μικρών οντοτήτων της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 1 του Ν.4308/2014	158
4.4. Φορολογικές αποσβέσεις παγίων που αποκτώνται με χρηματοδοτική μίσθωση.	159
4.5. Παραδείγματα	160
4.5.1. Χρηματοδοτική μίσθωση χωρίς εξαγορά	160

4.5.2. Χρηματοδοτική μίσθωση με εξαγορά.....	165
4.6. Μισθώματα που καταβάλλονται σε εταιρείες του Ν.1665/1986 στα πλαίσια σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχει συναφθεί πριν την 1.1.2014.....	169
5. Ιδιοχρησιμοποίηση ακινήτου	170
5.1. Φορολογική μεταχείριση (Κ.Φ.Ε.).....	170
5.2. Λογιστική μεταχείριση (Ε.Λ.Π.)	171
6. Συνεχιζόμενη παροχή υπηρεσίας η οποία ολοκληρ. σε επόμενη περίοδο (χρήση) ...	174
6.1. Φορολογική μεταχείριση (Κ.Φ.Ε.).....	174
6.2. Λογιστική μεταχείριση (Ε.Λ.Π.)	175
6.3. Παραδείγματα	176
6.3.1. Ποσά που επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	176
6.3.2. Ποσά που δεν επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	178
7. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση του τέλους επιτηδεύματος.....	179
7.1. Η άποψη του Σ.ΛΟ.Τ. και η θέση της φορολογικής διοίκησης	179
7.2. Η άποψη του συγγραφέα	180
8. Λογιστική και φορολογική βάση.....	183
8.1. Ορισμοί.....	183
8.2. Διάκριση διαφορών λογιστικής και φορολογικής βάσης.....	183
9. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση φόρων και τελών	193
9.1. Φόρος εισοδήματος (έξοδο) περιόδου	193
9.1.1. Απλογραφικό λογιστικό σύστημα.....	194
9.1.2. Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.....	196
9.2. Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	197
9.2.1. Γενικά.....	197
9.2.2. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση διαφορών φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων από τις οντότητες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα	198
9.2.3. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση διαφορών φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων από τις οντότητες που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα	199
9.2.4. Παράδειγμα λογιστικής και φορολογικής μεταχείρισης διαφορών φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.....	199
10. Φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Ν.4172/2013	202
10.1. Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων.....	202
10.2. Προσδιορισμός και φορολογία της υπεραξίας από μεταβίβαση τίτλων.....	205
10.2.1. Γενικά	205
10.2.2. Φορολογία του εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων.....	207
10.2.3. Παραδείγματα προσδιορισμού υπεραξίας.....	207
10.2.4. Λοιπές διευκρινήσεις.....	212

10.2.5. Ζημιά από τη μεταβίβαση τίτλων.....	212
10.2.6. Εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων φυσικών προσώπων που δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα	212
10.2.7. Κεφαλαιακά κέρδη που αποκτούν φυσικά πρόσωπα και προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου με άλλους τίτλους κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του Ελληνικού χρέους.....	214
10.2.8. Προσδιορισμός του εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων που αποκτούν τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες του άρθρου 45, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην ημεδαπή αλλά διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα μας	214
10.2.9. Λοιπές επισημάνσεις της εγκυκλίου ΠΟΛ.1032/26.1.2015.....	216
10.2.10. Αναγραφή στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων των κερδών/ ζημιών από αγοραπωλησίες εισηγμένων σε χρηματιστήριο μετοχών, όταν ο μεταβιβάζων συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών με ποσοστό μικρότερο του 0,5% ή όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί πριν την 1 ^η Ιανουαρίου 2009	217
10.2.11. Τρόπος προσδιορισμού της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση μερίδων ομόρρυθμης οικοδομικής εταιρείας με απλογραφικά βιβλία	218
11. Χρόνος παραγραφής φορολογικών αξιώσεων	219
11.1. Παραγραφή φορολογικών αξιώσεων των ετών 2014 και επομένων, (παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου)	221
11.1.1. Γενικός κανόνας Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών	221
11.2. Παραγραφή φορολογικών αξιώσεων χρήσεων έως και το 2013, (παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου)	225
11.2.1. Παραγραφή του δικαιώμ. του Δημοσίου για επιβολή φόρου εισοδήματος. 226	
11.2.1.1. Γενικός κανόνας Ν.2238/1994.....	226
11.2.1.2. Περιπτώσεις που μπορούν να κοινοποιηθούν πράξεις προσδιορισμού (φύλλα ελέγχου) μετά την πάροδο της πενταετίας.....	226
11.2.1.3. Παράταση χρόνου παραγραφής σε περιπτώσεις από πρόθεση πράξης ή παράλειψης του φορολογουμένου με τη σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου και συμπληρωματικών στοιχείων	227
11.2.1.4. Παράταση χρόνου παραγραφής στην περίπτωση μη υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και παρακρατούμενων φόρων	229
11.2.1.5. Παράταση χρόνου παραγραφής στην περίπτωση ακύρωσης φύλλου ελέγχου για τυπικούς λόγους με απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.....	230
11.2.2. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή προστίμων Κ.Β.Σ. και Κ.Φ.Α.Σ.	231
11.2.2.1. Γενικός κανόνας Ν.2523/1997.....	231
11.2.3. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας	231
11.2.3.1. Γενικός κανόνας Ν.2859/2000.....	231
11.2.3.2. Περιπτώσεις που μπορούν να κοινοποιηθούν πράξεις προσδιορισμού (φύλλα ελέγχου) μετά την πάροδο της πενταετίας.....	232
11.2.3.3. Παράταση περιόδου παραγραφής στην περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης εκκαθαριστικής δήλωσης ή έκτακτης δήλωσης.....	233

11.2.4. Παραγραφή του δικαιώμ. του Δημοσίου για επιβολή προστίμων Φ.Π.Α. ...	233
11.2.4.1. Γενικός κανόνας Ν.2523/1997	233
11.3. Τέλη χαρτοσήμου	234
11.4. Έτη για τα οποία μπορούν να εκδοθούν πράξεις προσδιορισμού φόρων, τελών και προστίμων από ελέγχους διεξαγόμενους το 2019	235
12. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από μερίσματα	237
12.1. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από μερίσματα Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.	238
12.2. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από μερίσματα Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λπ.....	239
12.3. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης, όταν δεν είναι ευχερής η διαπίστωση του χρόνου απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης.....	239
13. Η διάθεση των κερδών των ανωνύμων εταιρειών	239
13.1. Τακτικό αποθεματικό	239
13.2. Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών.....	240
13.3. Καθαρά κέρδη - Διανομή κερδών	241
13.4. Ελάχιστο μέρισμα	242
13.5. Προσωρινό μέρισμα και μεταγενέστερη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών	243
13.6. Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών	244
14. Φορολογία και διάθεση αποτελεσμ. νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων .	244
14.1. Ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε.) που τηρεί το απλογραφικό λογιστικό σύστημα	244
14.2. Ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε.) που τηρεί το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα ...	246
14.3. Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	248
14.4. Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (Ι.Κ.Ε.)	251
14.5. Ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.).....	254
15. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)	257
15.1. Λογιστική μεταχείριση	257
15.2. Φορολογική μεταχείριση	258
16. Επιμέτρηση ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην εύλογη αξία	259
16.1. Γενικές διατάξεις του άρθρου 24 του Ν.4308/2014 που αφορούν την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία	259
16.2. Επιμέτρηση ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην εύλογη αξία σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 24 του Ν.4308/2014 και τη Λογιστική Οδηγία.....	261
16.3. Αναπροσαρμογή αξίας ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων (Μέθοδος αναπροσαρμογής σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16)	262
16.4. Παράδειγμα επιμέτρησης ιδιοχρησιμοποιούμενου ακινήτου στην εύλογη αξία .	265
17. Φορολογική αντιμετώπιση του εισοδήματος από βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού (AIRBNB)	269
17.1. Ισχύουσες διατάξεις.....	269
17.2. Ανάλυση - Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 39 ^Α του Ν.4172/2013	270
17.2.1. Έννοια και φορολογία του εισοδήματος των φυσικών προσώπων από τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού.....	270

17.2.2. Έννοια και φορολογία του εισοδήματος των νομικών προσώπων - νομικών οντοτήτων από τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού.....	270
17.2.3. Έναρξη ισχύος	270
17.3. Ανάλυση - Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 111 του Ν.4446/2016	271
17.3.1. Βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού - Εννοιολογικοί προσδιορισμοί	271
17.3.2. Προϋποθέσεις δυνατότητα βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτου, μέσω των ψηφιακών πλατφορμών στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού	271
17.3.3. Απαλλαγή από το Φ.Π.Α. του εισοδήματος του άρθρου 39 ^Α του Κ.Φ.Ε. - Υποχρέωση διαχειριστή ακινήτου που δεν διαθέτει ειδικό σήμα λειτουργίας.....	272
17.3.4. Λοιπές ρυθμίσεις.....	274
17.3.5. Διοικητικές κυρώσεις	274
17.3.6. Διενέργεια ελέγχων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 111 του Ν.4446/2016	276
17.3.7. Αναζήτηση πληροφοριών ταυτοποίησης ακινήτων από την Α.Α.Δ.Ε.	276
17.3.8. Περιορισμοί στη διάθεση ακινήτων για βραχυχρόνια μίσθωση	276
17.3.9. Όροι συνεργασίας του Δημοσίου και ψηφιακών πλατφορμών	277
17.3.10. Έκδοση απόφασης εφαρμογής του άρθρου 111 του Ν.4446/2016.....	277
17.4. Απόφαση ΠΟΛ.1187/23.11.2017 (Βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την απόφαση ΠΟΛ.1170/23.8.2018	278
17.4.1. Ορισμοί (Άρθρο 1)	278
17.4.2. Διαδικασία Εγγραφής και Οριστικοποίησης στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 2)	280
17.4.3. Στοιχεία Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 3)	282
17.4.4. Διαδικασία Ελέγχου - Όργανα Ελέγχου - Κυρώσεις του Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 4)	282
17.4.5. Διαδικασία Υποβολής Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 5).....	283
17.4.6. Στοιχεία Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 6)	283
17.4.7. Διαδικασία Ελέγχου - Όργανα Ελέγχου - Κυρώσεις της Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής (Άρθρο 7)	284
17.4.8. Υποχρέωση Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας (Άρθρο 8)	284
17.4.9. Λοιπές ρυθμίσεις (Άρθρο 9)	285
17.4.10. Έναρξη ισχύος (Άρθρο 10).....	285
18. Έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.....	287
18.1. Γενικά	287
18.2. Κ.Υ.Α.109343/Ι2/2017 Κριτήρια χαρακτηρισμού δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας των επιχειρήσεων	287
18.2.1. Άρθρο 1 - Ορισμοί	287

18.2.2. Άρθρο 2 - Οριοθέτηση / Διάκριση δραστηριοτήτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας (υπαγωγές - εξαιρέσεις).....	288
18.2.3. Άρθρο 3 - Δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας	290
18.2.4. Άρθρο 4 - Υποχρεώσεις επιχειρήσεων.....	291
18.2.5. Άρθρο 5 - Διαδικασίες πιστοποίησης	292
18.2.6. Άρθρο 6 - Έναρξη ισχύος.....	292
18.3. Δικαιολογητικά. Υποβολή, έλεγχος και πιστοποίηση.....	293
18.4. Παροχή οδηγιών για την έκπτωση των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας ετών 2017 και επομένων	293
18.5. Παραδείγματα εφαρμογής.....	295
19. Φορολογική μεταχείριση βελτιώσεων - επεκτάσεων σε ακίνητα τρίτων	296
19.1. Γενικά	296
19.2. Τρόπος αποτίμησης του εισοδήματος.....	296
19.3. Βελτιώσεις και επεκτάσεις που δεν εμπίπτουν στην έννοια του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία	301
20. Λογιστική και φορολογική μεταχείριση συνεχιζόμενης παροχής υπηρεσίας η οποία ολοκληρώνεται σε επόμενη περίοδο	303
ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ Ε3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018	308
1. Έντυπο Ε3 (Οικονομικά στοιχεία από επιχειρηματική δραστηριότητα).....	308
1.1. Γενικά.....	308
1.2. Μεθοδολογία συμπλήρωσης.....	310
1.2.1. Πίνακας Α' (Στοιχεία φορολογούμενου)	310
1.2.2. Πίνακας Β' (Πληροφοριακά στοιχεία επιχείρησης).....	311
1.2.3. Πίνακας Γ' (Σύνολο ενοικίων που καταβλήθηκαν - Στοιχεία αγροτικών επιδοτήσεων - ενισχύσεων που εισπράχθηκαν κατά το φορολογικό έτος).....	314
1.2.3.1. Υποπίνακας Γ1' (Σύνολο ενοικίων που καταβλήθηκαν)	314
1.2.3.2. Υποπίνακας Γ2' (Στοιχεία αγροτικών επιδοτήσεων - ενισχύσεων που εισπράχθηκαν κατά το φορολογικό έτος)	314
1.2.4. Πίνακας Ζ'	316
1.2.5. Πίνακας Δ'	320
1.2.6. Πίνακας Ε'	324
1.2.7. Πίνακας ΣΤ'	326
1.2.8. Πίνακας Η'	329
1.2.9. Πίνακας Θ'	331
1.2.9. Πίνακας Ι'	331
1.3. Ανάλυση στοιχείων Πίνακα Ζ'	332
1.3.1. Έσοδα	332
1.3.1.1. Κωδικοί 160, 260, 360, 460 και 560.....	332
1.3.1.2. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών - Κωδικοί 161, 261, 361, 461 και 561.....	332
1.3.1.3. Λοιπά συνήθη έσοδα - Κωδικοί 162, 262, 362, 462 και 562	334
1.3.1.4. Πιστωτ. τόκοι και συναφή έσοδα - Κωδικοί 163, 263, 363, 463 και 563	334

1.3.1.5. Πιστωτικές συναλλαγμ. διαφορές - Κωδικοί 164, 264, 364, 464 και 564	334
1.3.1.6. Έσοδα συμμετοχών - Κωδικοί 165, 265, 365, 465 και 565	335
1.3.1.7. Κέρδη από διάθεση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων - Κωδικοί 166, 266, 366, 466 και 566	335
1.3.1.8. Κέρδη από αναστροφή προβλέψεων και απομειώσεων - Κωδικοί 167, 267, 367, 467 και 567	336
1.3.1.9. Κέρδη από επιμέτρηση στην εύλογη αξία - Κωδικοί 168, 268, 368, 468 και 568	336
1.3.1.10. Φόρος εισοδήματος έσοδο - Κωδικοί 169, 269, 369, 469 και 569	337
1.3.1.11. Ασυνήθη έσοδα και κέρδη - Κωδικοί 170, 270, 370, 470 και 570	337
1.3.2. Έξοδα	337
1.3.2.1. Κωδικοί 180, 280, 380, 480 και 580	338
1.3.2.2. Παροχές σε εργαζομένους - Κωδικοί 181, 281, 381, 481 και 581	338
1.3.2.3. Ζημιές επιμέτρησης περιουσιακών στοιχείων - Κωδικοί 182, 282, 382, 482 και 582	338
1.3.2.4. Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές - Κωδικοί 183, 283, 383, 483 και 583	339
1.3.2.5. Ζημιές από διάθεση-απόσυρση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων - Κωδικοί 184, 284, 384, 484 και 584	339
1.3.2.6. Διάφορα λειτουργικά έξοδα - Κωδικοί 185, 285, 385, 485 και 585	340
1.3.2.7. Χρεωστ. τόκοι και συναφή έξοδα - Κωδικοί 186, 286, 386, 486 και 586	341
1.3.2.8. Αποσβέσεις - Κωδικοί 187, 287, 387, 487 και 587	341
1.3.2.9. Ασυνήθη έξοδα, ζημιές και πρόστιμα - Κωδικοί εντύπου 188, 288, 388, 488 και 588	341
1.3.2.10. Προβλέψεις (εκτός από προβλέψεις για το προσωπικό) - Κωδικοί 189, 289, 389, 489 και 589	342
1.3.2.11. Φόρος εισοδήματος - Κωδικοί 190, 290, 390, 490 και 590	342
Τρέχων φόρος (έξοδο) περιόδου	342
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο) περιόδου	342
Προβλέψεις για διαφορές φορολογικού ελέγχου φόρου εισοδήματος	342
1.3.3. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία	343
1.3.3.1. Έξοδα σε ιδιοπαραγωγή - Κωδικοί 195, 295, 395, 495 και 595	343
1.3.3.2. Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις - Κωδικοί 196, 296, 496 και 596	343
1.3.3.3. Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις για επενδυτικούς σκοπούς, κάλυψη δαπανών - Κωδικοί 197, 297, 497 και 597	343
1.3.3.4. Πωλήσεις Παγίων - Κωδικοί 800, 820, 840, 860 και 880	343
1.3.3.5. Πωλήσεις για λογαριασμό τρίτων - Κωδικοί 801, 821, 841, 861 και 881	343
1.3.3.6. Αγορές ενσώμ. παγίων χρήσης - Κωδικοί 802, 822, 842, 862 και 882	344
1.3.3.7. Αγορές μη ενσώματων παγίων χρήσης - Κωδικοί εντύπου 803, 823, 843, 863 και 883	344
1.3.3.8. Λοιπά - Κωδικοί 198, 298, 398, 498 και 598	344
1.4. Μερισμός δαπανών	344

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 .	347
1. Προσδιορισμός του καθαρού και του φορολογητέου εισοδήματος επιχείρησης (Ο.Ε.) με απλογραφικό λογιστικό σύστημα - Σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων	347
1.1. Οικονομικά στοιχεία (προ αποσβέσεων, αναγνώρισης τέλους επιτηδεύματος και χρονικής τακτοποίησης εσόδων και εξόδων).....	347
1.1.1. Παρατηρήσεις	348
1.1.1.3. Τέλος επιτηδεύματος	350
1.1.1.4. Αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	350
1.1.1.5. Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)	350
1.2. Οικονομικά στοιχεία (μετά το λογισμό των αποσβέσεων, του τέλους επιτηδεύματος και της χρονικής τακτοποίησης εσόδων και εξόδων)	351
1.2.1. Μερισμός δαπανών	353
1.3. Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος	354
1.4. Προσδιορισμός φορολογητέων κερδών και του φόρου εισοδήματος	355
1.5. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις	357
1.5.1. Κατάσταση αποτελεσμάτων (Υπόδειγμα Β.6.)	357
1.5.2. Προσάρτημα	357
2. Προσδιορισμός αποτελεσμάτων περιόδου 2018 και σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων Α.Ε. (πολύ μικρή οντότητα της παραγράφου 2(α) του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014)	360
2.1. Εξαγωγή πρώτου ισοζυγίου - Έλεγχος δεδομένων	360
2.2. Εργασίες προετοιμασίας	362
2.2.1. Απογραφή και επιμέτρηση αποθεμάτων.....	362
2.2.2. Χρονική τακτοποίηση δαπανών	362
2.2.3. Αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων περιόδου.....	366
2.2.4. Τέλος επιτηδεύματος	367
2.3. Εξαγωγή δευτέρου ισοζυγίου (μετά τις εγγραφές χρονικής τακτοποίησης δαπανών και εσόδων, το λογισμό των αποσβέσεων της περιόδου και την αναγνώριση του τέλους επιτηδεύματος της περιόδου) - Προσδιορισμός αποτελεσμάτων περιόδου.....	368
2.3.1. Προσδιορισμός καθαρών αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) περιόδου	371
2.3.1.1. Γενικά	371
2.3.1.2. Προσδιορισμός αποτελέσματος περιόδου (λογιστικού)	372
2.3.1.3. Προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών και του τρέχοντος φόρου εισοδήματος (εξόδου) της περιόδου	376
2.3.1.4. Λογισμός του φόρου εισοδήματος (εξόδου) περιόδου.....	377
2.3.1.5. Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	380
2.4. Εξαγωγή τελικού ισοζυγίου - Σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων	381
2.4.1. Τελικό ισοζύγιο	381
2.4.1.1. Τελικό ισοζύγιο (σύμφωνα με το τηρούμενο από την οντότητα σχέδιο λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ.).....	381
2.4.1.2. Τελικό ισοζύγιο (σύμφωνα με το σχέδιο λογαριασμών του παραρτήματος Γ' του Ν. 4308/2014)	382

2.4.2. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις	383
2.4.2.1. Ισολογισμός (Υπόδειγμα Β.5.)	384
2.4.2.2. Κατάσταση αποτελεσμάτων (Υπόδειγμα Β.6.)	384
2.4.2.3. Προσάρτημα	384
2.5. Λοιπά θέματα	388
2.5.1. Παρακολούθηση λογιστικής και φορολογικής βάση	388
2.5.2. Αναγνώριση τακτικού αποθεματικού.....	389
2.5.3. Αναγνώριση μερισμάτων.....	389
2.5.4. Αναγνώριση προκαταβολής φόρου εισοδήματος.....	390
3. Χρηματοοικ. καταστάσεις μικρής οντότητας (ανώνυμης εμπορικής εταιρείας)	393
3.1. Ισολογισμός (Υπόδειγμα Β.1.1)	393
3.2. Κατάσταση αποτελεσμάτων (Υπόδειγμα Β.2.2).....	394
3.3. Προσάρτημα	395
ΠΗΓΕΣ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	399
Α. Πηγές	399
Β. Συντομογραφίες.....	400